

Rijksoverheid

IUC-Noord

Informatie over sociale en andere specifieke (SAS) diensten:

Waarde door professionals

INFORMATIE OVER SOCIALE EN ANDERE SPECIFIEKE DIENSTEN (SAS)

WAT ZIJN SAS-DIENSTEN?

SAS-diensten zijn inkoopopdrachten met een culturele of maatschappelijke dimensie. Dit betekent dat deze diensten naar hun aard sterk cultureel bepaald zijn en de invulling per lidstaat verschilt.

Denk bijvoorbeeld aan onderwijsdiensten zoals trainingen en cursussen, monumentenzorg zoals het behoud van historische locaties en gebouwen, en museale diensten zoals exposities en het conserveren van tentoongestelde stukken. Ook het organiseren van tentoonstellingen, beurzen en congressen, bibliotheek- en archiefdiensten en radiodiensten zijn hiervan voorbeelden.

Vanwege de culturele of maatschappelijke dimensie heeft de aanbestedende dienst meer vrijheid om de procedure zelf vorm te geven. De SAS-procedure voor sociale en andere specifieke diensten (SAS-diensten) biedt meer flexibiliteit en minder strenge eisen. Daarnaast ligt het drempelbedrag voor deze diensten voor Europese aanbesteding (€750.000,-) hoger dan bij reguliere opdrachten.

WANNEER GEBRUIKEN?

Om te bepalen of een dienst als SAS-dienst kwalificeert, wordt gekeken of de CPV-code¹ van de opdracht voorkomt op de lijst met SAS-diensten. Daarnaast moet beoordeeld worden of er geen sprake is van grensoverschrijdend belang: met andere woorden, of de opdracht niet interessant kan zijn voor ondernemers uit andere EU-lidstaten:

- ➔ Beoordeel (motiveer) of er bij de gevraagde dienstverlening sprake is van een culturele dimensie. M.a.w. of bij deze diensten de grensoverschrijdende relevantie beperkt is, omdat deze diensten naar hun aard sterk cultureel bepaald zijn, afhankelijk is van 'culturele tradities' en de invulling per lidstaat verschilt.
- ➔ Beoordeel (motiveer) in het geval van voorgaande bullet, of er daardoor beperkte belangstelling is van ondernemers uit andere EU-lidstaten.
(Bron: [CBA advies 113](#))

Interpretatie van een CPV code: Volgens de Commissie van Aanbestedingsexperts (CvAE) kan de CPV-code voor 'diensten voor onderwijs en opleiding' alleen gebruikt worden wanneer de opdrachtnemer zelf onderwijs zal verzorgen. Anders zou elke dienst die een onderwijsinstelling inkoop, bijvoorbeeld schoonmaakdiensten, onder deze CPV-code kunnen vallen.
(Bron: [CvAE, advies 591](#))

De inkoopadviseur van IUC-Noord ondersteunt bij het bepalen van de juiste CPV-code en beoordeelt of de opdracht grensoverschrijdende relevantie heeft en of er sprake is van beperkte belangstelling uit andere EU-lidstaten.

Als een CPV-code voor SAS-diensten van toepassing is, en de opdracht beperkte grensoverschrijdende relevantie heeft (weinig belangstelling uit andere EU-lidstaten), kan de opdracht als SAS-dienst worden gekwalificeerd.

De Aanbestedingswet 2012 bepaalt dat aanbestedende dienst de keuze voor een procedure voor SAS-diensten op verzoek van een ondernemer schriftelijk moet kunnen motiveren.

WELKE PROCEDURES BIJ WELKE DREMPELBEDRAGEN BIJ SAS-DIENSTEN?

OPDRACHTWAARDE IS GELIJK AAN OF MEER DAN €750.000,-

Wanneer de IUC-Noord inkoopadviseur adviseert om de opdracht als SAS-dienst in de markt te zetten en de waarde van de opdracht het drempelbedrag van € 750.000,- exclusief BTW overstijgt, geldt de verplichting om deze Europees aan te besteden. Deze drempel voor SAS-diensten ligt hoger dan die voor reguliere diensten, omdat de Europese wetgever er vanuit gaat dat bij SAS-diensten pas bij een hogere opdrachtwaarde sprake is van een grensoverschrijdend belang.

¹ <https://www.pianoo.nl/nl/inkopen-het-kort/wat-moet-ik-weten-over-europees-aanbesteden/wat-zijn-cpv-codes>

Vereiste regels bij SAS-dienst:

- Rekening te houden met de aanbestedingsbeginselen (gelijkheid, non-discriminatie, transparantie, proportionaliteit).
- Gids Proportionaliteit
- Aanbestedingswet 2012, o.a.:
  - informatie-uitwisseling via elektronische middelen
  - (voor)aankondiging
  - technische specificaties
  - Eigen verklaring (UEA) (indien uitsluitingsgronden of geschiktheidseisen worden gesteld)
  - verslaglegging en bekendmaking
  - regels m.b.t. clustering
  - regels m.b.t. wezenlijke wijziging

Niet van toepassing uit hoofdstuk 2.3 Aanbestedingswet 2012 bij SAS-dienst:

- termijnen voor (voor)aankondiging (paragraaf 2.3.2.3 Aanbestedingswet 2012)
- uitsluitingsgronden
- geschiktheidseisen
- selectiecriteria
- gunningscriteria

Voor meer informatie zie [Pianoo](#)

Indien een Europese aanbesteding vereist is, adviseert de IUC-Noord inkoopadviseur over de keuze tussen verschillende Europese aanbestedingsprocedures.

Naast de reguliere Europese aanbestedingsprocedures (zoals de mededingingsprocedure met onderhandeling, de concurrentiegerichtte dialoog of de openbare procedure) kan voor SAS-diensten ook een vereenvoudigde – grotendeels zelf vorm te geven – SAS-procedure worden toegepast.

Een SAS-procedure biedt meer ruimte dan reguliere aanbestedingsprocedures om de procedure naar eigen inzicht vorm te geven. De ruimte is echter niet onbeperkt; de aanbestedende dienst dient zich wel te houden aan een aantal (algemene) regels.

Wanneer wordt geadviseerd om SAS-diensten niet via een SAS-procedure aan te besteden, maar via een van de reguliere Europese aanbestedingsprocedures, gelden de regels die bij die specifieke procedure horen.

➔ Bepaal in overleg met de IUC-Noord inkoopadviseur welke Europese aanbestedingsprocedure toegepast moet worden.

OPDRACHTWAARDE IS LAGER DAN €750.000,-

Voor SAS-diensten onder de drempelwaarde van €750.000,- en zonder grensoverschrijdend belang, is er volgens de Aanbestedingswet 2012 geen verplichting om deze via een Europese aanbestedingsprocedure aan te besteden. De aanbesteding moet echter wel plaatsvinden via één van de volgende procedures: een nationale procedure, enkelvoudig onderhandse procedure of meervoudig onderhandse procedure.

Op grond van artikel 1.4 van de Aanbestedingswet moeten zowel de keuze voor de aanbestedingsprocedure als de keuze voor de leverancier(s) worden bepaald op basis van objectieve criteria.

Dit zorgt ervoor dat de beslissing eerlijk, transparant en controleerbaar is en niet willekeurig of bevooroordeeld.

➔ Motiveer de procedure- en leverancierskeuze op basis van objectieve criteria met behulp van de IUC-Noord inkoopadviseur.

Voorbeelden van Objectieve criteria:

Procedurekeuze: grootte opdracht, baten en lasten aanbestedingsprocedure, kenmerken sector in kwestie, het aantal te verwachten inschrijvingen en geografische ligging plek uitvoering

Leverancierskeuze: ervaring in de desbetreffende sector, omvang en infrastructuur van de onderneming, technische en professionele vaardigheden, intellectueel eigendom

Deze infosheet is een uitgave van:

IUC-Noord

Onderdeel van SSO-Noord

Cascadeplein 3 | 9726 AD Groningen

Postbus 30155 | 9700 LG Groningen

Publicatie-nr 20.10.50